

Natura 2000 Lietuvoje

Algirdas Klimavičius

*AM Gamtos apsaugos ir miškų politikos grupė,
vyr. patarėjas*

Kas yra Natura 2000?

Natura 2000 – tai Europinės svarbos saugomų teritorijų tinklas, skirtas apsaugoti visos Europos mastu retus ar nykstančius gyvūnus ir augalus bei gamtines buveines.

Natura 2000 teritorijų tinklą sudaro:

Paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST)
ir
Buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST)

Ką praktiškai reiškia “sukurti Natura 2000 tinklą”?

Atrinkti tinkamiausias teritorijas ir nustatyti jose veiksmingas apsaugos priemonės:

- 50 rūšių laukinių paukščių, aptinkamų Lietuvoje, perėjimo vietoms ir migruojančių rūšių žiemojimo, laikino apsistojimo ir pan. vietoms apsaugoti;
- 53 kitų Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių paplitimo vietoms (rūšių buveinėms) apsaugoti;
- 55 tipų Bendrijos svarbos natūralių buveinių paplitimo vietoms apsaugoti.

1150*Lagūnos

2120 Baltosios kopos

2330 Nesusivėrusios žemyninės smiltpievės

3260 Upių sraunumos su
kurklių bendrijomis

3150 Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis

3190 Gipso karsto ežerai

4030 Viržynai

6270*Rūšių turtingos ganyklos ir
ganomos pievos

9010*Vakarų taiga

PAST steigimo tvarka

pagal Paukščių direktyvoje (79/409/EEB) nustatytą
tvarką:

- 1) atrenkamos vietovės, atitinkančios paukščių apsaugai svarbių teritorijų kriterijus;
- 2) steigiamos specialios apsaugos teritorijos
- 3) apie įsteigtas teritorijas informuojama Europos Komisija

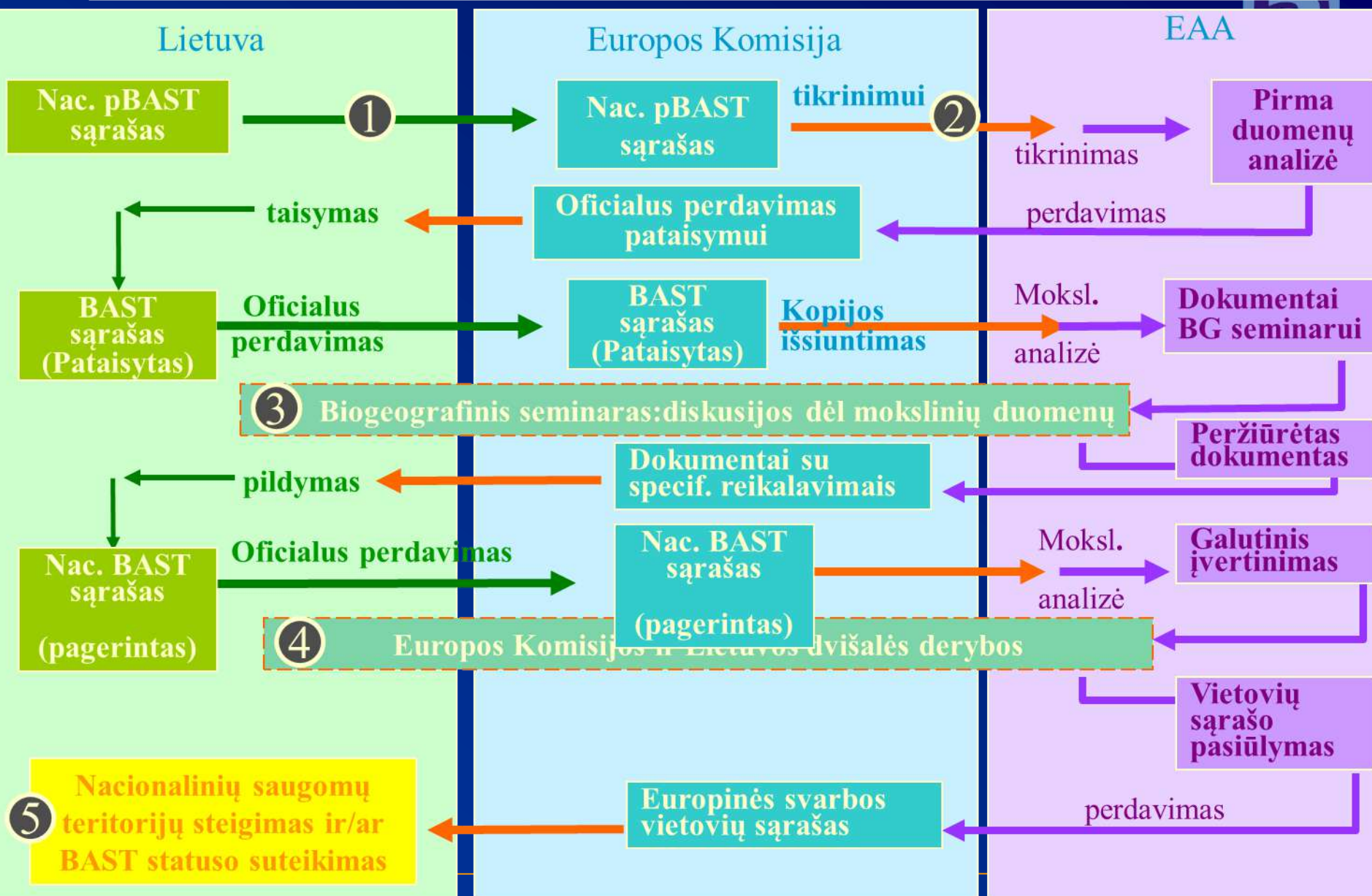

BAST steigimo tvarka

BAST steigiamos 4 etapais:

- 1) Vietovių, atitinkančių BAST kriterijus, sąrašo sudarymas, patvirtinimas AM įsakymu ir pateikimas EK (= pasiūlytos EB svarbos teritorijos)
- 2) biogeografinio regiono EB svarbos teritorijų sąrašo patvirtinimas EK sprendimu (=EB svarbos teritorijos)
- 3) apsaugos tikslų ir būtinų apsaugos priemonių nustatymas (pvz., nacionalinių ST steigimas, būtinų apsaugos priemonių nustatymas EB svarbos teritorijose)
- 4) Tinkamai apsaugotų Vietovių paskelbimas BAST (= buveinių apsaugai svarbios teritorijos)

Tikslus BAST procesas atrodytų taip:

Natura 2000 valdymas: arba ką kas veikia?

AM: nustato PAST ir BAST (įskaitant Vietoves); teikia sąrašus EK; nustato apsaugos priemones; užtikrina finansavimą;

VSTT: atrenka Vietoves, atitinkančias PAST ir BAST kriterijus; pildo N2000 duomenų bazę; rengia vietovių apsaugos tikslus; nustato apsaugos priemones; organizuoja gamtotvarkos planų parengimą; organizuoja rūšių/buveinių apsaugos ir atkūrimo priemones; organizuoja N2000 monitoringą; teikia išvadas dėl PAV ataskaitų

ST direkcijos: siūlo Vietoves; rengia vietovių apsaugos tikslus; nustato poveikio N2000 teritorijoms reikšmingumą; vykdo monitoringą; įgyvendina rūšių/buveinių apsaugos ir atkūrimo priemones

Paukščių ir Buveinių direktyvų įgyvendinimas. Valstybės įsipareigojimai, N2000 apsaugos principai

Buveinių ir Paukščių direktyvų intervencijų sritys

Kiekvienoje iš jų - teisinės intervencijos į dvi sritis:

- 1) Bendrijos svarbos nykstančios rūšys yra saugomos uždraudžiant ar apribojant jų ėmimą iš gamtos (medžioklę, gaudymą, rinkimą, rovimą ir t.t.);
- 2) Bendrijos svarbos rūšių buveinių ir tam tikrų tipų natūralių buveinių paplitimo vietos (svarbiausios) turi būti paskelbtos saugomomis ir tinkamai tvarkomos, kad būtų užtikrinta rūšių ir natūralių buveinių palanki apsaugos būklė (Natura 2000 tinklo kūrimas).

Ką turėjome keisti rūšių naudojimo srityje?

- Pavyzdžiai iš gyvūnijos apsaugos srities (kokios Lietuvos teisės aktų nuostatos nesiderino su ES):
- 1) buvo leidžiami kai kurie tradiciniai medžioklės būdai (pvz., bebrų medžioklė su galūnes suspaudžiančiais spąstais, medžiokliniai prožektoriai), per ilgi gyvūnų medžioklės laikotarpiai (pvz., ančių ir slankų medžioklė pavasario migracijos metu) ir leidžiama prekyba visais teisėtai sumedžiotais gyvūnais (pvz., visomis medžiojamų rūšių antimis);
- 2) Lietuvoje buvo medžiojami gyvūnai, kurie ES saugomi ir reguliaria tvarka nemedžiojami (pvz., kranklys, didysis kormoranas);
- 3) plėšriųjų paukščių jauniklių paėmimas iš lizdų sakalininkystės tikslais.

Išimties ir nuolaidos, įtvirtintos Stojimo sutartyje

Pavyzdžiui,

- neprivaloma steigti vilkų ir bebrų apsaugai svarbių teritorijų, leidžiama gausos reguliavimo tikslu medžioti vilkus ir bebrus, t.y. šių rūšių šalies populiacijos priskirtos ne direktyvos II ir IV priedams, o V priedui.
- foto iš www.vilkai.lt ir www.justice.gov

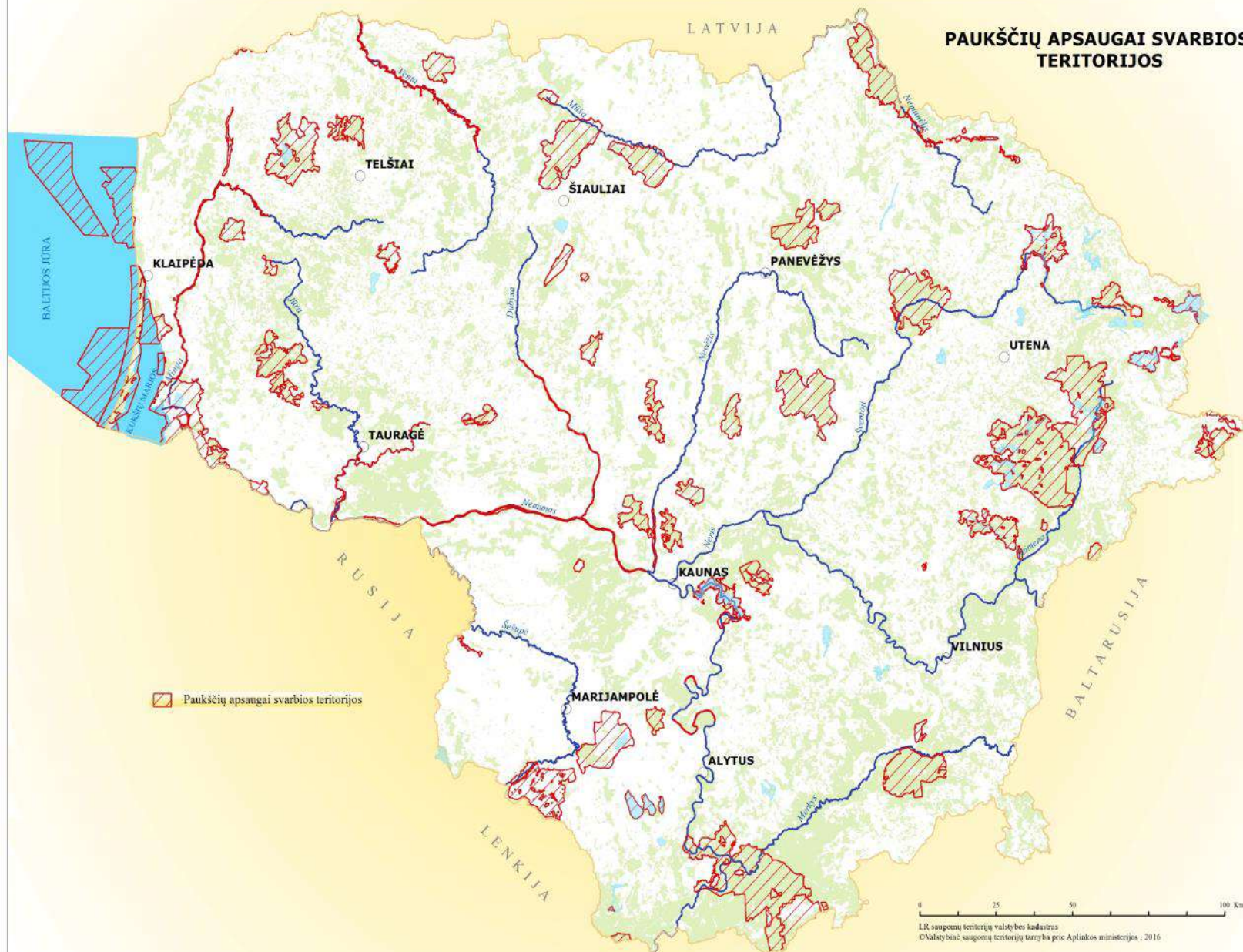

Iki įstojimo į ES dienos Lietuva privalėjo

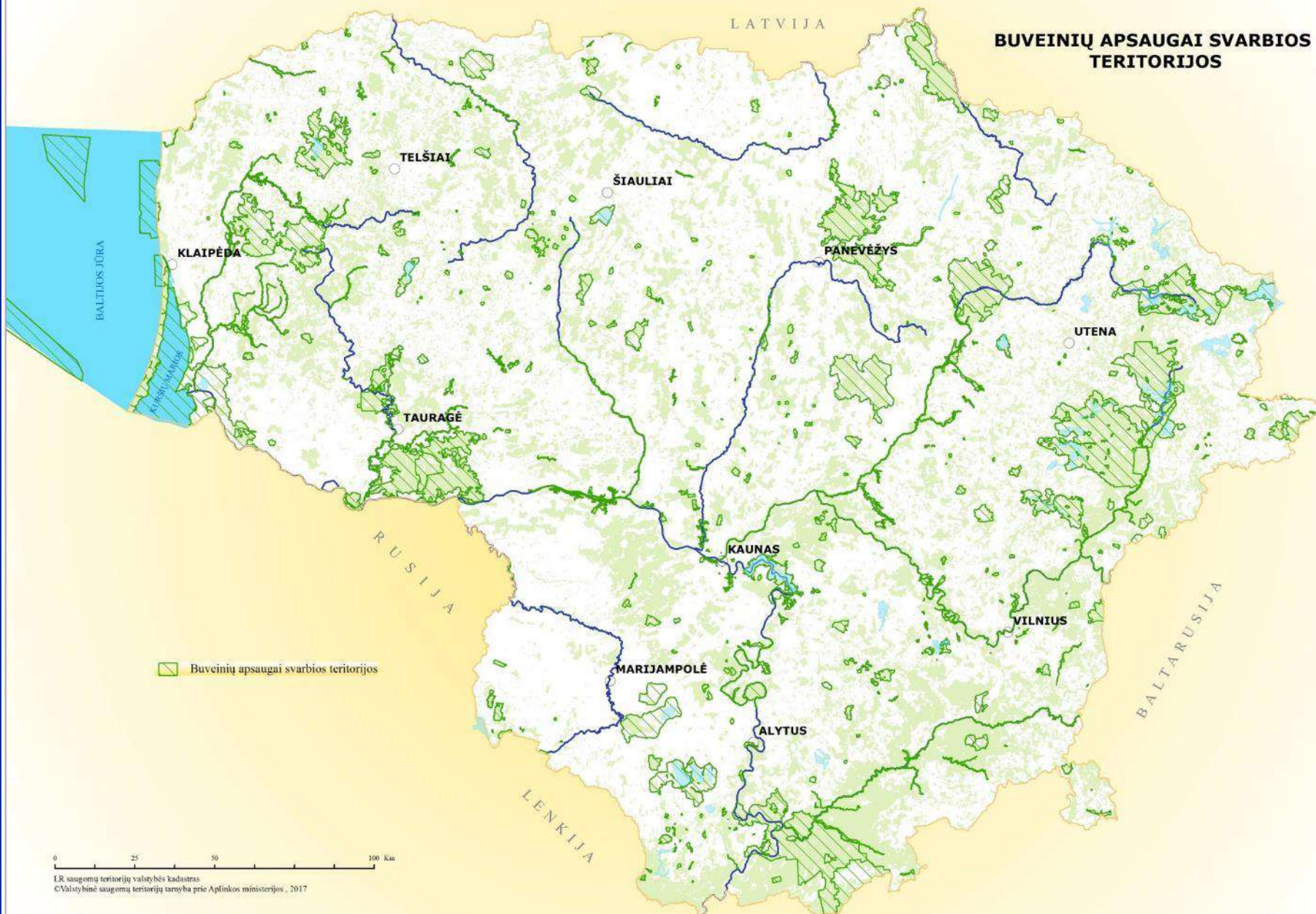
- 1) įsteigti PAST,
- 2) sudaryti siūlomų BAST sąrašą (su teritorijų ribomis, žemėlapiais ir aprašymais) ir pateikti jį Europos Komisijai.

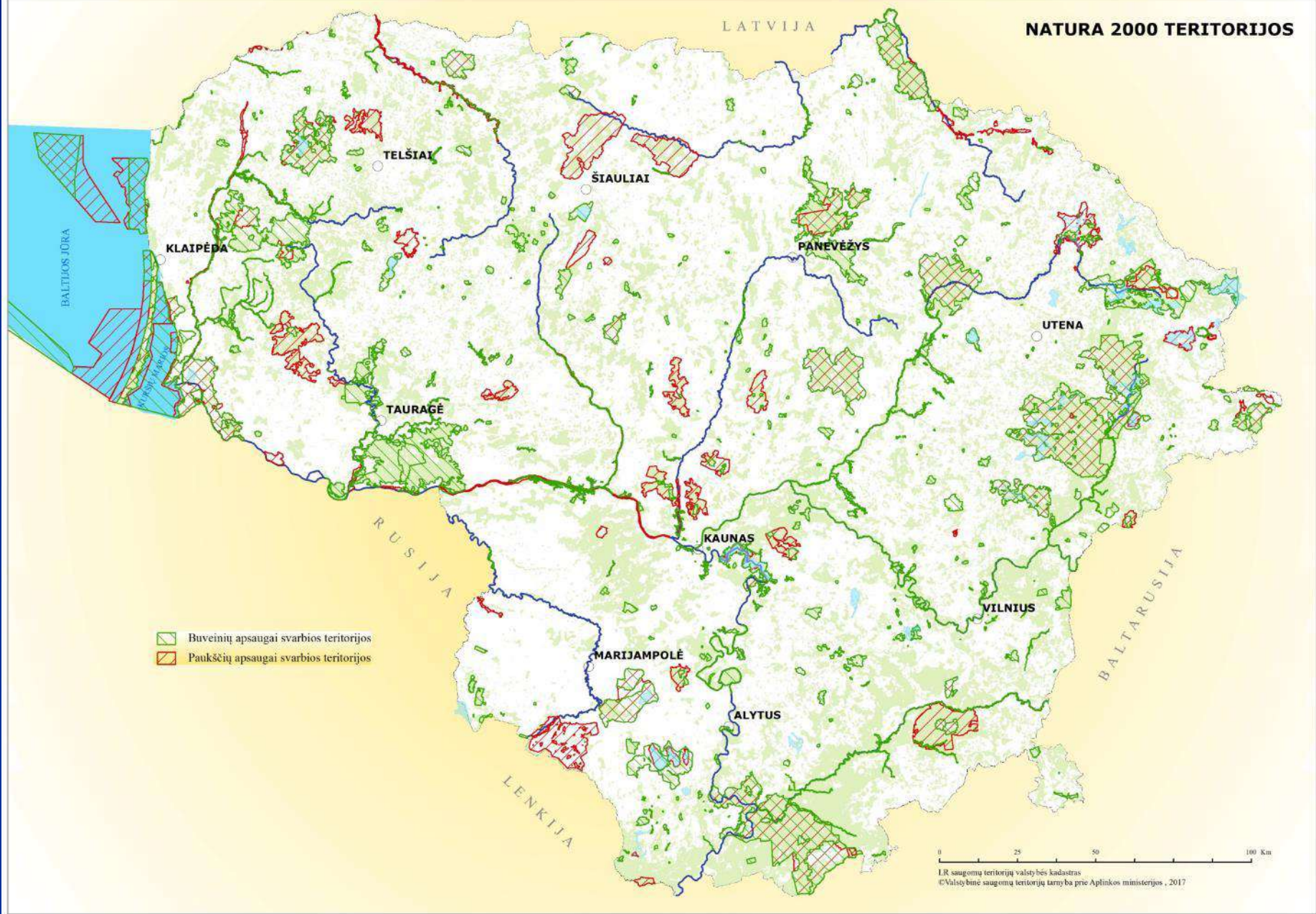
Tačiau darbai tęsiasi iki šiol. Sąrašai vertinami. Reiškiamos pastabos, pradedamos pažeidimo procedūros. Visuomenės požiūris neigiamas. Vargina mitai ir stereotipai apie Natura 2000 tinklą.

PAUKŠČIŲ APSAUGAI SVARBIOS TERITORIJOS

BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIOS TERITORIJOS

Natura 2000 statistika

http://www.vstt.lt/VI/files/File/Natura2000/Zemelapiai_schemos/Natura2000_statistika_20170103_max.JPG

Kiek reikia saugoti?

I vertinimo etapas

Visas vietas, kurios šalies ir Bendrijos mastu yra reprezentatyvios buveinių ir rūšių apsaugos požiūriu, t.y.:

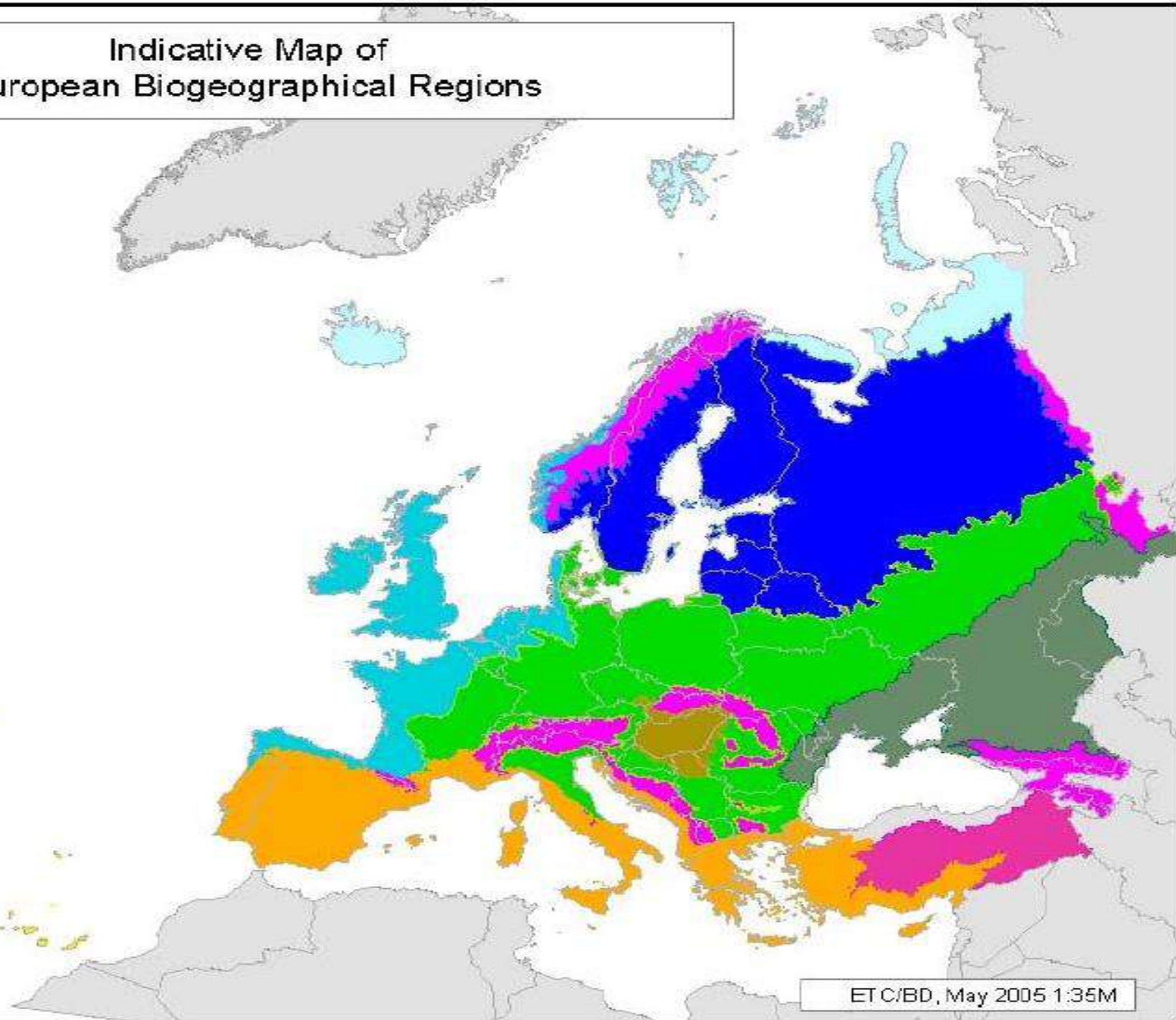
1. kuriose buveinės gerai išreikštos, funkcionalios, apima svarbų procentą nuo šalyje randamo atitinkamo tipo buveinių
2. kuriose rūšys gausios, apima svarbų procentą nuo šalyje gyvenančių atitinkamų rūšių populiacijų
3. kurios gali sudaryti svarbias jungtis tarp atskirų svarbių ekosistemų

II etapas: Vietovių sąrašo vertinimas: biogeografinis seminaras (1)

- Tai EK organizuojama nacionalinio vietovių sąrašo įvertinimo procedūra
- įvertinimo tikslas – nustatyti, ar kiekvienai Buveinių direktyvos I priedo buveinei ir II priedo rūšiai EB svarbos vietovių išskirta ir pasiūlyta pakankamai
- vertinimo principas “buvėinė po buveinės, rūšis po rūšies”
- Vertinimas biogeografiniame lygmenyje.

Indicative Map of European Biogeographical Regions

ETC/BD, May 2005 1:35M

II etapas: biogeografinis seminaras

Įvyko 2008 m. Latvijoje (skirtas LT, LV ir EE), 2011 m. Vilniuje (skirtas tik LT):

- Pagrindiniai vertinimo kriterijai suformuluoti taip:
 - 1) poreikį išsaugoti lemia paplitimo regione ypatybės (endemiškumas, izoliuotumas ir fragmentiškumas, pokyčiai/trendai, grėsmės ir pažeidžiamumas, prioritetas ES lygiu)
 - 2) sudarytas sąrašas turi atspindėti ekologinius ir genetinius varietetus

II etapas: biogeografinis seminaras

EK parengia išankstinį vertinimą, naudodama “20/60” taisyklę:

- mažiau nei 20 % ploto/populiacijos = greičiausiai “nepakanka”
- daugiau kaip 60 % ploto/populiacijos = greičiausiai “pakanka”
- 20-60 % = diskusijų objektas

II etapas: biogeografinis seminaras

Diskusijų metu:

- buveinei/rūšiai apsaugoti skirtų vietovių geografinis parinkimas palyginamas su žinomu buveinės/rūšies paplitimu šalyje
- tikrinama, ar visa ekologinė ir genetinė buveinės/rūšies įvairovė yra apimta
- nusprendžiama, ar pakankama dalis (%) buveinės bendro ploto/rūšies populiacijos šalyje bus saugoma Natura 2000 tinkle

III etapas: namų darbai + pažeidimo procedūros

Šalių-narių pareigos:

- Kuo greičiau išspręsti situacijas kur sprendimas - “mažas nepakankamumas”
- per ~2 metus išspręsti situacijas kur sprendimas “vidutinis ir didelis nepakankamumas”
- per 3 metus “mokslines ir jūrines išlygas”

2018 m. EK pateikė oficialų pranešimą apie pradėtą pažeidimo procedūrą dėl Natura 2000 nepakankamumo.

Kaip saugoti?

Kaip saugoti? (1)

BD 6 straipsnis:

1. Šalys nustato būtinas apsaugos priemones, tarp jų, jei reikia, atitinkamus **tvarkymo planus**, parengtus specialiai šioms teritorijoms ar integruotus į kitus plėtros planus, ir atitinkamas **teisės aktais, administracines** arba **sutartyse numatytas priemones**, kurios atitinka teritorijoje esančių į I priedą įtrauktų natūralių buveinių tipų ir į II priedą įtrauktų rūšių ekologinius reikalavimus

Kaip saugoti? (2)

BD 6 straipsnis:

2. Šalys **imasi priemonių**, siekdamos **išvengti** natūralių buveinių ir rūšių buveinių **blogėjimo**, o taip pat rūšių **trikdymo**.
3. Šalys **atlieka** bet kokių **planų ir projektų**, tiesiogiai nesusijusių arba nebūtinų teritorijos tvarkymui, bet galinčių ją reikšmingai paveikti, **galimo poveikio teritorijai įvertinimą**.

Buveinių ir Paukščių direktyvos:

- tiesiogiai nenustato veiklos apribojimų Natura 2000 teritorijose;
- palieką teisę nustatyti veiklos apribojimus pačiai šaliai pagal savo nuožiūrą;
- nustato privalomą, bet kokių planų ar projektų poveikio teritorijai vertinimą;
- nustato prievolę imtis priemonių siekiant išvengti natūralių buveinių ir rūšių buveinių blogėjimo, o taip pat imtis priemonių siekiant išvengti rūšių trikdymo.

Nacionaliniai teisės aktai:

- nustato įvairius veiklos apribojimus N2000 teritorijose;
- nurodo skatinamas veiklas, kurios teigiamai įtakotų natūralių buveinių ir rūšių apsaugą;
- nustato procedūrą, kaip veiklos apribojimai turi būti pritaikyti konkrečioms teritorijoms.

Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai

Dažniausiai užduodami klausimai dėl

Bendrųjų nuostatų (1):

Klausimas: Ar galioja Natura 2000 teritorijose veiklos apribojimai ir draudimai, nurodyti Vyriausybės patvirtintų Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų (BN) 1 ir 2 prieduose?

Atsakymas: ST, kuri paskelbta Natura 2000 teritorija, galioja apsaugos ir naudojimo režimas, nustatytas jos individualiuose nuostatuose, apsaugos reglamente, tvarkymo plane, kituose teritorijų planavimo dokumentuose. BN reikalavimai integruojami rengiant dokumentus arba jų pakeitimus. Vienintelis pradedamas tiesiogiai taikyti reikalavimas – atlikti planų ir projektų poveikio teritorijai vertinimą.

Dažniausi užduodami klausimai dėl

Bendrųjų nuostatų (2):

Klausimas: Koks rengiamų ir tvirtinamų gamtotvarkos planų (GP) teisinis “svoris”?

Atsakymas: Gamtotvarkos planas – strateginio planavimo dokumentas = tvarkymo veiksmų programa, buveinių ir rūšių gerai apsaugos būklei pasiekti. GP nenustato draudimų ar įpareigojimų žemės savininkams. GP nustato veiksmus, kurių turi imtis AM ir jos reguliavimo sričiai priskirtos įstaigos, kad būtų pasiekta saugomų objektų gera apsaugos būklė.

Kodėl reikia gamtotvarkos planų?

Vien draudimais ir veiklos apribojimais neįmanoma išsaugoti pusiau natūralių buveinių bei daugelio agrarinio kraštovaizdžio rūšių.

Būtinios atkūrimo ir nuolatinės tvarkymo priemonės.

- Kokios jos?
- Kaip dažnai jas reikia kartoti?
- Kas gali jas atlikti?
- Kas tvarkymo priemonės planuoja?
- Kas tvarkymo darbus finansuoja?

Kai kurie mitai apie Natura 2000 ir jų paneigimas

pagal Europos Komisijos leidinį “Natura 2000 ir miškai: Iššūkiai ir galimybės”:

Mitas:

“Briuselis mums diktuos, kas galima ir kas draudžiama kiekvienoje teritorijoje”

Tačiau: Buveinių direktyva ir Natura 2000 yra paremti subsidarumo principu. Kiekviena šalis sprendžia, kaip geriausiai saugoti teritorijas, atsižvelgiant į direktyvos tikslus.

Mitas:

“Privalėsime nutraukti bet kokią veiklą teritorijoje gamtos apsaugos labui”

Tačiau:

- buveinių ar rūšių apsauga gali būti suderinama su tinkamai valdoma žmogaus veikla (pvz., turizmas, medžioklė ir miškininkystė)
- daugelis natūralių buveinių priklausomos nuo žmogaus veiklos (pvz., pievos mūsų gamtinėje zonoje)
- gamtos apsauga suteikia papildomų galimybių (turizmas, laisvalaikio galimybės, produkcijos kilmės ženklinimas)
- bet kurios veiklos, reikšmingai veikiančios rūšis ar buveines, apribojimas ar nutraukimas turi būti individualiai išanalizuotas.

Mitas:

“Kai vietovė paskelbiama Natura 2000, ji tampa neliečiama statybų ir kitokių naujų veiklų plėtros požiūriu”

Tačiau:

- Buveinių direktyva nenustato jokio išankstinio draudimo esamoms ar naujoms veikloms Natura 2000 teritorijose;
- bet kuris naujas planas ar programa, galintis turėti reikšmingą poveikį įsteigintai teritorijai, prieš įgyvendinant turi būti įvertintas dėl galimo poveikio teritorijai. Jei numatyta veikla gali daryti reikšmingą neigiamą poveikį ir jei visos galimos alternatyvos poveikių išvengti yra išnagrinėtos, veikla gali būti įgyvendinama tik jeigu ji susijusi su išskirtiniu visuomenės interesu ir jeigu yra numatytos kompensavimo priemonės.

Nacionalinių saugomų teritorijų steigimas, procedūra

Nacionalinių ST sistema

I. Konservacinio prioriteto ST:

- Rezervatai,
- Draustiniai,
- Paveldo objektai.

II. Ekologinės apsaugos prioriteto ST:

- Ekologinės apsaugos zonos

III. Atkuriamosios apsaugos ST:

- Atkuriamieji ir genetiniai sklypai.

IV. Kompleksinės ST:

- Valstybiniai (nacionaliniai ir regioniniai) parkai,
- Biosferos stebėsenos teritorijos (biosferos rezervatai ir biosferos poligonai)

ST steigimas

- Dauguma ST steigiamos parengiant saugomos teritorijos specialųjį planą (ribų planą arba planavimo schemą) ir jo pagrindu priimant sprendimą dėl ST įsteigimo.
- Kai kurios ekologinės apsaugos zonos nustatomos ir be teritorijų planavimo dokumentų kaip įstatymu numatyta privaloma gamtos apsaugos priemonė, pvz., vandens telkinių apsaugos zonos ir pakančių apsaugos juostos.

ST ribų planai ir planavimo schemas (1)

Svarbiausi teisės aktai:

- ST įstatymas ir Teritorijų planavimo įstatymas;
- Saugomų teritorijų ir jų zonų ribų planų rengimo taisyklės;
- Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatai.

ST ribų planai ir planavimo schemas (2)

Specialiesiems planams taikoma supaprastinta TPD viešinimo procedūrų tvarka, t.y. viešinimas tik per TPDRIS, tačiau:

ST įstatymo 32 str. 2 d. nustato, kad „žemės savininkai, valdytojai ir naudotojai, kurių žemės valdose numatoma steigti saugomą teritoriją, keisti esamų saugomų teritorijų statusą ar jų ribas, nustatyti apribojimus arba pakeisti esamus, apie tai informuojami raštu jų deklaruotos gyvenamosios vietos ar buveinės adresu“

ST ribų planai ir planavimo schemas: procedūriniai etapai

- 1) Parengiamasis etapas (sprendimas dėl pradžios, tikslo ir uždavinių, planavimo sąlygų gavimas);
- 2) Rengimo etapas (būklės analizė ir sprendinių parengimas);
- 3) Baigiamasis etapas (viešinimas, derinimas, tikrinimas VTPSI ir pateikimas tvirtinti).
- 4) Registravimas TPDR.

Kompensavimas už ST nustatytus veiklos apribojimus

Už saugomose teritorijose nustatytus veiklos apribojimus išmokamos vienkartinės arba kasmetinės kompensacijos (STĮ 32-1 str.);

LRV nustato kompensacijų apskaičiavimo tvarką.

Kas rengia ST specialiuosius planus?

Kas priima sprendimus dėl ST įsteigimo?

ST specialiųjų planų rengimo organizatoriai yra VSTT, Kultūros ministerija ir Kultūros paveldo departamentas; rengėjai – atestuoti specialiųjų planų rengėjai.

ST steigia:

- Vyriausybė - valstybinius rezervatus, biosferos rezervatus, valstybinius parkus, rezervatines apyrbes ir valstybinius draustinius;
- Aplinkos ministras - biosferos poligonus, atkuriamuosius ir genetinius sklypus; gamtos paveldo objektus;
- Kultūros ministras – kultūros paveldo objektus,
- Savivaldybių tarybos – savivaldybių draustinius ir savivaldybės saugomus paveldo objektus.

ST valstybės kadastras

ST įstatymo 25 str.: ST apsaugai ir racionaliam tvarkymui organizuoti yra tvarkomas Saugomų teritorijų valstybės kadastras.

- STVK registruojami rezervatai,
- draustiniai,
- gamtos paveldo objektai,
- valstybiniai parkai,
- biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijos,
- atkuriamieji ir genetiniai sklypai,
- kompleksinių ST funkcinio prioriteto zonos,
- buferinės apsaugos zonos,
- „Natura 2000“ teritorijos.

[STVK tinklalapis](#)

Saugomos rūšys

Saugomų rūšių apsaugos būdai šalyje

- 1) steigiant ST ir jose įgyvendinant SR apsaugos priemones;
- 2) rengiant ir įgyvendinant SR apsaugos planus;
- 3) reguliuojant ir kontroliuojant SR naudojimą;
- 4) veisiant SR nelaisvėje ir vėliau populiacijų palaikymo tikslais išleidžiant arba perkeltant į laisvę;
- 5) atliekant SR buveinių priežiūrą ir tvarkymą;
- 6) atliekant SR apsaugos būklės tyrimus ir stebėseną;
- 7) kaupiant duomenis apie SR radavietes ir augavietes kaupimą (SRIS);
- 8) nustatant griežtai SR radaviečių ir augaviečių apsaugos reglamentus;
- 9) vertinant planuojamos ūkinės veiklos poveikį aplinkai, atliekant SPAV ir šių įvertinimų pagrindu ribojant ar draudžiant ūkinę ar kitokią veiklą;
- 10) taikant atsakomybę už SR pažeidimus;
- 11) ugdant, šviečiant ir informuojant visuomenę apie SR išsaugojimo svarbą.

Lietuvos raudonoji knyga

Lietuvos raudonoji knyga – informacinis leidinys.

Tikslas - visuomenę supažindinti su Lietuvoje saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšimis, jų statusu, paplitimu, jų ekologija ir biologija, populiacijų gausumu, joms gresiančiu pavojumi, rūšių apsaugos būkle.

Nemaišyti su Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų sąrašu, kuris yra teisinis dokumentas, kurį sudaro Raudonosios knygos komisija ir tvirtina Aplinkos ministerija.

2018 m. pirmą kartą atliktas SR vertinimas pagal IUCN metodikoje nustatytas retumo kategorijas, remiantis tik faktiniais duomenimis apie rūšis. Rezultatas – kai kurios SR iškrito iš nacionalinio SR sąrašo, kai kurios naujos įtrauktos.

Natura 2000 ir PAV/SPAV

Su Natura 2000 susijusi specifika

- 1) Vienas iš atvejų, kada PAV privalomas – kai tikėtinas reikšmingas neigiamas poveikis Natura 2000 teritorijai;
- 2) Poveikio Natura 2000 reikšmingumui nustatyti taikoma speciali išankstinė procedūra;
- 3) Poveikio Natura 2000 reikšmingumo nustatymo procedūra neatliekama privalomiems PAV atvejams;
- 4) Jei išvada kitokia nei „nesitikima reikšmingo poveikio“ – privalomas pilnos apimties PAV/SPAV;
- 5) Sprendimą dėl reikšmingumo priima VSTT arba ST direkcija; jų išvados privalomos;
- 6) Viduje ir išorėje: „artimos aplinkos“ koncepcija.

Kada galima pritarti dokumentams, numatantiems neigiamą poveikį Natura 2000?

- 1) Bendra taisyklė – pritarti galima tik atlikus tinkamą vertinimą ir įsitikinus, kad reikšmingos neigiamo poveikio nesitikima;
- 2) Tačiau jeigu planas ar projektas susijęs su svarbesniais visuomenės interesais (svarbesniais už rūšių ir buveinių išsaugojimą) įskaitant ir socialinio bei ekonominio pobūdžio, galima pritarti, jeigu nėra kitų priimtinių alternatyvų. Privaloma informuoti EK.
- 3) Svarbu: jeigu neigiamai gali būti paveikiamos prioritetinės rūšys ar buveinės – priimtini motyvai tik dėl visuomenės saugos, sveikatos ir labai svarbių pasekmių aplinkai. Privaloma sulaukti EK pritarimo argumentacijai.

ES įsipareigojimas kofinansuoti Natura 2000 valdymą ir prioritetinių veiksmų programa (PAF)

ES įsipareigojimas prisidėti finansiškai

- 1) Buveinių direktyvos 8 str. įpareigoja EK suplanuoti finansus bendrai finansuoti priemonės, kuriomis saugomos prioritetinės rūšis ir buveinės;
- 2) EK finansus planuoja pagal valstybių narių parengtas Prioritetinių veiksmų bendrųjų priemonių programas (PAF).
- 3) PAF tarnauja ne vien valstybės institucijoms, atsakingoms už Natura 2000 (LIFE, EŽŪFKP, EJŽF ir kt.)
- 4) 2018 m. sprendimu PAF apims daugiau nei vien Natura 2000 finansavimo poreikiai (ES biologinės įvairovės strategijos uždaviniai).

Lietuvos 2016 m. PAF

- Lietuvos paskutinį kartą parengtame PAF prioritetinės priemonės:
 - 1) žinių bazės apie kai kurias rūšis užpildymas;
 - 2) konkrečių apsaugos tikslų Natura 2000 teritorijoms nustatymas;
 - 3) būtinų apsaugos priemonių Natura 2000 teritorijoms nustatymas, įskaitant gamtotvarkos planų parengimą ir įgyvendinimą;
 - 4) SR apsaugos planų parengimas ir įgyvendinimas;
 - 5) Natura 2000 apsaugos poreikių integravimas į BŽŪP, Žuvininkystės politiką, programas, taip pat į miškotvarkos procesus;
 - 6) Įgyvendinančių institucijų stiprinimas.

LIFE integruotas projektas

- Lietuva parengė LIFE IP, skirtą PAF įgyvendinimui ir Natura 2000 geresniam valdymui įdiegti: „Lietuvos „Natura 2000“ teritorijų tinklo apsaugos ir tvarkymo optimizavimas“ (NATURALIT);
- projekto koncepcija - 2016 m. rugsėjis, pilna paraiška – 2017 m. balandis;
- IP NATURALIT pareiškėjas: APVA
- 10 partnerių: AM, ŽŪM, VSTT, Aleksandro Stulginskio universitetas, 3 nacionalinių parkų direkcijos, Varėnos ir Druskininkų miškų urėdijos, VšĮ Baltijos aplinkos forumas
- IP trukmė: 10 metų;
- IP biudžetas: 17 mln. Eur.

LIFE integruotas projektas (2)

- Įgyvendinamas dokumentas: Lietuvos PAF
- IP uždaviniai:
 1. Konkrečių apsaugos tikslų detalizavimas „Natura 2000“ tinklo teritorijoms, apsaugos priemonių nustatymas, stebėsenos ir analizės procesų efektyvumo didinimas.
 2. Gamtos apsaugos priemonių integravimo į kitus sektorius ir jų įgyvendinimo užtikrinimas, ypatingą dėmesį skiriant kaimo plėtrai ir miškotvarkai.
 3. PAF įgyvendinančių institucijų gebėjimų saugoti ir tvarkyti „Natura 2000“ tinklo teritorijas stiprinimas.

Ačiū !

